

Programy komputerowe **wykorzystywane do terapii zaburzeń specyficznych trudności w uczeniu się.**

Terapia zaburzeń czytania i pisania jest zazwyczaj procesem trwającym długo- rok lub dłużej- oraz bardzo eksploatującym i żmudnym dla uczestników. Należy więc poszukiwać nie tylko efektywnych metod pracy, ale również atrakcyjnych, tak by cały czas skutecznie koncentrować uwagę uczniów na efektywnym działaniu. Od kilkunastu lat wykorzystywany jest do tych celów komputer wraz z odpowiednim oprogramowaniem. W ostatnich latach jest powszechnie wykorzystywany w gabinetach logopedycznych, pedagogicznych, terapeutycznych, ponieważ umożliwia terapeutom intensyfikację niektórych etapów pracy, ułatwia ją i uatrakcyjnia.

Obserwując rynek wydawniczy, należy stwierdzić, że rozwija się on bardzo dynamicznie w zakresie komputerowych programów edukacyjnych, w tym również tych uczących czytania i pisania oraz korygujących te umiejętności.

Do terapii czytania i pisania powinno się wykorzystywać programy dające możliwość treningu pamięci i koncentracji. Do takich celów służyć może cykl programów o przygodach Koziołka Matołka oraz Reksia (Aidem Media), Porusz umysł (LK AVALON), Idę do szkoły (Aidem Media), Świat kolorów i kształtów(z serii Smokule Aidem Media). Usprawnia się dzięki nim percepcję wzrokowo – słuchową, spostrzegawczość, pamięć, kształtuje wyobraźnię przestrzenną, rozbudza wrażliwość na barwy i kształty, ćwiczy umiejętność porównywania wielkości, prowokuje do powtarzania i mówienia. Zawierają one wiele bardzo interesujących zabaw i ćwiczeń, które uczą, jednocześnie bawiąc i przykuwając uwagę użytkownika.

Program Mała ortografia

W terapii dysortografii zastosować można również gotowe programy. Jednym z nich jest „Mała ortografia” (wydawnictwo Informatyczne VIPs). Jest to bardzo atrakcyjny w formie i treści program. Polega on na uzupełnianiu luk w wyrazach właściwymi literami (trudnymi ortograficznie, np. „rz”- „ż”, „ó”- „u”) w ten sposób, że wyboru litery ma dokonać sympatyczna dżdżownica (którą porusza po ekranie dziecko, używając klawiszy oznaczonych strzałkami), zjadając tę właściwą. Oczywiście ustala się wcześniej zagadnienie ortograficzne, które właśnie jest utrwalane. Poza tym program ma takie parametry, które pozwalają uczynić go bądź bardzo prostym bądź skomplikowanym.

Program Ortomania

Programem godnym polecenia jest również Ortomania (TimSoft), w skład której wchodzi : *Ortotris*, *Astro* i *Toroidy*. Ma on wiele zalet – możliwość wyboru poziomu trudności, wybór zagadnienia ortograficznego, wcześniejsze zapoznanie się ze słownictwem stosowanym w ćwiczeniach oraz możliwość samodzielnego tworzenia zestawów wyrazów do zadań. Przy tym *Astro* i *Toroidy* grafiką i scenariuszem działań przypominają zwykłe gry zręcznościowe, co w terapii niektórych dzieci staje się wielkim atutem, gdyż nie kojarzą tych ćwiczeń z dydaktyką.

Program Dyktando

Interesującym programem ortograficznym jest *Dyktando* (Zip Soft). Jest to program w pełni mogący zastąpić cierpliwego nauczyciela ortografii dyktującego sprawdziany. Dobór ciekawych tekstów, dyktowanie ich, możliwość powtórek, wielopoziomowość – oto atuty *Dyktanda*. Znaleźć tu można zarówno proste teksty, adresowane do dzieci z początkowych klas szkoły podstawowej, jak i bardzo wyrafinowane, kierowane do miłośników borykania się z ortografią.

Program Bolek i Lolek

Z zakresu ortografii godne polecenia są programy *Bolek i Lolek na tropach zaginionej książki ortografii* oraz *Reksio i ortografia* wyprodukowane przez Aidem Media. Są to programy o różnych zadaniach ortograficznych, atrakcyjne graficznie, obudowane w interesujące zabawy, z możliwością dostosowania odpowiedniego stopnia trudności.

Program Multimedialny świat

W terapiach dzieci z zaburzeniami o charakterze dysleksji i dysgrafii popularne od kilku lat są dwa programy - *Multimedialny świat Jana Brzechwy i Multimedialny świat Juliana Tuwima* (Young Digital Poland). Autorzy tych programów wykorzystali bardzo dobre literacko i znane większości Polaków teksty J. Brzechwy i J. Tuwima. Opracowali je niezwykle interesująco bogato w taki sposób, że jest kilka możliwości pracy z każdym z nich : słuchanie tekstu, dowolne sterowanie fragmentami tekstu, uczenie się recytacji, układanie puzzli tematycznych, kolorowanie obrazka, wyszukiwanie różnic między dwoma obrazkami, uruchamianie zabawnych animacji. Oprócz tego niektóre wieszki opracowane są również muzycznie – można wysłuchać piosenki lub samej melodii, grać na określonych instrumentach, a nawet nauczyć się tańczyć.

Program Czytam i piszę

W terapii zaburzeń czytania i pisania może służyć pomocą program *Czytam i piszę* (z serii eduROM Young Digital Poland). Jest to propozycja, która powstała z myślą zarówno o nauce czytania i pisania, jak i o korekcie tych czynności. Jest to interaktywna gra edukacyjna dla dzieci, kształcąca umiejętność czytania i pisania. Przy realizowaniu fabuły i konstrukcji poszczególnych ćwiczeń posłużono się czterema poziomami : liter, wyrazów, zdań oraz tekstów.

Ćwiczenia o zróżnicowanym stopniu trudności zawarte są w różnych zabawach i grach językowych – znaleźć tu można identyfikacje i zapis pojedynczych grafemów, uzupełnianie podpisów do ilustracji, tworzenie rymowanek, rozsypani wyrazowe i zadaniowe, krzyżówki, piosenki, wierszyki i opowiadania do czytania i uzupełniania. W sumie w programie znajduje się ponad 200 multimedialnych stron oraz 176 różnorodnych ćwiczeń. Jednym z udogodnień programu jest również możliwość wydruku wielu materiałów pomocniczych, np. liniatury do ćwiczeń w pisaniu z wzorami poszczególnych liter, tekstów wierszy czy piosenek do określonych zadań. W trakcie gry główni bohaterowie – Zuzia i Antek, a wraz z nimi uczestnik gry – przenoszą się w różne okresy historyczne i miejsca geograficzne, aby zdobyć wyznaczone przedmioty : złotą czcionkę z rąk Gutenberga (poziom liter), wodę życia w Egipcie z rąk faraona(poziom wyrazu), gęsie pióro od J.Ch.Andersena (poziom zadań) oraz perłowy atrament na legendarnej Atlantydzie od księgarza (poziom tekstów). Przy okazji nauki czytania i pisania dzieci zdobywają rozległą wiedzę z różnych dziedzin. Ponadto

program zawiera dwie gry ortograficzne i słowniczek. Program ten jest zalecany przez MEN oraz ma rekomendację Polskiego Towarzystwa Dysleksji.

Dzięki tak atrakcyjnej ofercie programowej dzieci, które są niejednokrotnie bardzo zmęczone mozolnym trudem czytania, zapominają o tym, poddają się propozycjom programów – i ćwiczą z wielką energią. A poza tym programy te są rzeczywiście multimedialne – nie tylko z tytułu ale z możliwości ich wykorzystania.

Prostszymi programami, ale również pomocnymi są : *Abecadło* oraz *Alfabet* (Aidem Media). Popularne i znane są też : *Poznaję literki* (Albion), *Klik uczy czytać* (WSiP), *Mój pierwszy elementarz*, *Sam czytam*, *Sam piszę* (Albion).

Opracowała: Joanna Mazgaj, pedagog